

PROCEDURES voor het verlenen van preekconsenten in de Protestantse Kerk in Nederland ex ordinantie 5-5-2 en 13-10 alsmede de generale regeling preekconsent van de kerkorde

1. Voor hen die de opleiding tot predikant volgen (ord. 13-10)

Toelichting op bedoelde categorie

Aan belijdende leden van de kerk die

- te kennen hebben gegeven toegelaten te willen worden tot het ambt van predikant;
- de theologische opleiding volgen bij of aan de door de kerk daartoe aangewezen universiteiten en seminaria en
- naar het oordeel van de betrokken hoogleraren en docenten voldoende homiletische en liturgische bekwaamheid hebben,

kan in de eindfase van de opleiding voor een tijdvak van telkens ten hoogste één jaar een preekconsent worden verleend.

Relevante kerkordelijke bepalingen

Ordinantie 13-10, artikel 1 t/m 3 (algemene bepalingen) en artikel 4 van de generale regeling preekconsent

Indienen van de aanvraag

- door betrokkene zelf;
- via het Bureau Studentenzaken PThU;
- bij de scriba van de kleine synode.

Meesturen

- een verklaring over belijdenis en wandel, afgegeven door de kerkenraad van de gemeente, tot welke de betrokkene als belijdend lid behoort;
- een verklaring van de betrokken hoogleraren en docenten dat betrokkene
- is ingeschreven in het album van de kerk;
- in de eindfase van de opleiding is gekomen en
- voldoende homiletische en liturgische bekwaamheden heeft.

NB.

Met de verklaring van de hoogleraar of docent inzake de mate van homiletische en liturgische bekwaamheid wordt geacht te zijn voldaan aan de voorwaarde – zoals gesteld de generale regeling art. 1-4 2^e aandachtsstreepje – dat een inhoudelijke toetsing moet plaatsvinden aan de hand van een door betrokkene ingediende preek met bijbehoren zoals bedoeld in GR preekconsent art 1-4 tweede aandachtsstreepje. Verondersteld wordt dat de hoogleraar of docent deze toetsing heeft verricht.

Behandeling van de aanvraag

De behandeling van de aanvraag geschiedt door een door de kleine synode ingestelde commissie (de Commissie Preekconsenten). Deze commissie is bevoegd tot het al dan niet verlenen van deze categorie preekconsenten.

Een besluit om een preekconsent onder voorwaarden te verlenen dan wel te weigeren wordt eerst genomen, nadat de betrokken hoogleraren en docenten zijn gehoord.

Het consent wordt uitgereikt door de commissie.

Bij de uitreiking wordt door betrokkene de belofte afgelegd en ondertekend, zoals bedoeld in art. 1-7 van de generale regeling preekconsent.

Geldigheid

Het consent wordt voor een tijdvak van ten hoogste twee jaar verleend .

Het consent geldt voor alle gemeenten.

Beëindiging van de bevoegdheid

Het consent vervalt tussentijds

- zodra de betrokkene ophoudt met de voorbereiding op de toelating tot het ambt van predikant

- als betrokkene niet wordt toegelaten tot het ambt van predikant in de kerk en voorts (volgens art. 3-2 generale regeling)
- als aan de kleine synode is gebleken dat betrokkene zich niet houdt aan de voorwaarden waaronder de bevoegdheid is verleend
- bij toepassing van een middel van kerkelijke tucht als bedoeld in ord. 10-9-7 sub b. c en d
- als de kleine synode – wegens dringende redenen – tot het oordeel komt dat het voortduren van de bevoegdheid in strijd is met het belang der kerk.

Verlenging

Bij verlenging aansluitend aan de eerdere verlen(g)ing wordt dezelfde procedure gevolgd (behoudens het afleggen van de belofte; deze laatste wordt geacht tevens te gelden voor de periode van verlenging). Verlenging kan alleen plaatsvinden, zolang betrokkene zich voorbereidt op de toelating tot het ambt van predikant. Deze procedure kan in de regel schriftelijk worden afgehandeld.

2. Voor hen die de opleiding tot predikant hebben gevolgd

Toelichting op bedoelde categorie

Aan belijdende leden van de kerk die met goed gevolg de door de kerk aangewezen opleiding tot predikant hebben voltooid, maar geen toelating tot het ambt van predikant in de PKN hebben gevraagd, kan een preekconsent worden verleend indien naar het oordeel van de kleine synode verlening in het belang van de kerk is.

Relevante kerkordelijke bepalingen

Ordinantie 5-5-2 (Kerkorde) en artikel 1-3 (algemene bepalingen) en artikel 5 van de generale regeling preekconsent (Generale Regelingen, behorend bij de Kerkorde).

Indienen van de aanvraag

- door betrokkene zelf;
- bij de scriba van de kleine synode.

Meesturen

- een verklaring over belijdenis en wandel, afgegeven door de kerkenraad van de gemeente, tot welke de betrokkene als belijdend lid behoort;
- een preek over een door betrokkene gekozen Schriftgedeelte, met een orde van de dienst (waarin zo mogelijk de volledige tekst van de gebeden is opgenomen) en de daarbij gekozen Schriftlezing(en) en liederen;
- het bewijs dat betrokkene met goed gevolg de opleiding tot predikant heeft gevolgd;
- een verklaring betreffende de wenselijkheid van verlening van het aangevraagde preekconsent van het breed moderamen van de classicale vergadering, waartoe de gemeente waarbij betrokkene als lid is, behoort.

Behandeling

Een besluit om dit preekconsent te verlenen wordt door de kleine synode eerst genomen, nadat de Commissie Preekconsenten met betrokkene een gesprek heeft gevoerd en advies aan hem heeft uitgebracht. Daarbij kan de commissie bepalen dat voorafgaande aan (een besluit over) de verlening van een consent een aanvullende opleiding nodig. Zij stelt in dat geval de inhoud en omvang van een studieopdracht vast.

De uitreiking vindt (namens de kleine synode) plaats door deze commissie.

Bij de uitreiking wordt door betrokkene de belofte afgelegd en ondertekend, zoals bedoeld in art. 1-7 van de generale regeling preekconsent.

Geldigheid

Het consent wordt voor de duur van telkens ten hoogste vier jaar verleend.

Het consent geldt voor alle gemeenten.

Beëindiging van de bevoegdheid

Het consent vervalt tussentijds

- als aan de kleine synode is gebleken dat betrokkene zich niet houdt aan de voorwaarden waaronder de bevoegdheid is verleend;
- bij toepassing van een middel van kerkelijke tucht als bedoeld in ord. 10-9-7 sub b. c en d;
- als de kleine synode – wegens dringende redenen – tot het oordeel komt dat het voortduren van de bevoegdheid in strijd is met het belang der kerk.

Verlenging

Bij verlenging aansluitend aan de eerdere verlen(g)ing wordt dezelfde procedure gevolgd (met inbegrip van het inzenden van de vereiste stukken) behoudens het afleggen van de belofte; deze wordt geacht tevens te gelden voor de periode van verlenging (zie: I. Algemene bepalingen, artikel 1, lid 8).

3. Preekconsent voor hen die opgenomen zijn in het register – algemeen

Toelichting op de bedoelde categorie

Het gaat hier om degenen die zijn ingeschreven in het register van kerkelijk werkers.

Aan hen kan een preekconsent worden verleend indien

- zij een aanvullende homiletische en liturgische vorming hebben ontvangen en
- aan de kleine synode is gebleken dat er geen mogelijkheid is om op andere wijze in voldoende mate te voorzien in het voorgaan in de kerkdiensten in de gemeente die het consent aanvraagt.

Relevante kerkordelijke bepalingen

Ordinantie 5-5-2 (Kerkorde) en artikel 1-3 (algemene bepalingen) en artikel 6 van de generale regeling preekconsent (Generale Regelingen, behorend bij de Kerkorde).

Indienen van de aanvraag

- door de betrokken kerkenraad;
- bij de scriba van de classicale vergadering in de classis waartoe de gemeente behoort.

Meesturen

- de aanvraag van de kerkenraad waarin is aangegeven:
 - * waarom niet op andere wijze in het voorgaan in de kerkdiensten kan worden voorzien,
 - * op welke gronden de kerkelijk werker in staat wordt geacht kerkdiensten te leiden;
- een verklaring over belijdenis en wandel van betrokkene, afgegeven door de kerkenraad van de gemeente, tot welke de betrokkene als belijdend lid behoort;
- een preek van betrokkene over een zelf gekozen Schriftgedeelte, met een orde van de dienst (waarin zo mogelijk de volledige tekst van de gebeden is opgenomen) en de daarbij gekozen Schriftlezing(en) en liederen;
- (bij een eerste aanvraag) een CV van betrokkene.

Behandeling

Het breed moderamen van de classicale vergadering vergewist zich ervan

- dat betrokken is ingeschreven in het register van kerkelijk werkers;
- dat betrokkene een aanvullende homiletische en liturgische vorming heeft ontvangen;
- dat er geen andere mogelijkheid is om in het voorgaan van de kerkdiensten in de desbetreffende gemeente te voorzien;
- dat betrokkene – naar het aanvankelijke oordeel van dit breed moderamen – voldoende bekwaamheid heeft om kerkdiensten te leiden;
- dat er binnen de classis kan worden voorzien in een vorm van supervisie door een predikant dan wel een andere vorm van begeleiding van betrokkene.

Indien naar het oordeel van het breed moderamen aan genoemde eisen wordt voldaan, zendt dit moderamen de aanvraag, vergezeld van zijn advies, toe aan de scriba van de kleine synode.

Daarbij geeft het breed moderamen aan of het consent ook moet gelden voor andere gemeenten in de classis.

Besluitvorming door de kleine synode

Een besluit om dit preekconsent te verlenen wordt door de kleine synode eerst genomen, nadat de de Commissie Preekconsenten een onderzoek heeft ingesteld naar de bekwaamheid van betrokkene en aan de kleine synode advies heeft uitgebracht. Daarbij kan de commissie bepalen dat voorafgaande aan (een besluit over) de verlening van een consent een aanvullende opleiding nodig is. Zij stelt in dat geval de inhoud en omvang van een studieopdracht vast.

Bij een eerste aanvraag wordt een gesprek met betrokkene gevoerd; bij verlenging als de commissie daartoe aanleiding ziet

De uitreiking vindt (namens de kleine synode) plaats door het breed moderamen van de classicale vergadering van de gemeente waar betrokkene werkzaam is.

Bij de uitreiking wordt door betrokkene de belofte afgelegd en ondertekend, zoals bedoeld in art. 1-7 van de generale regeling preekconsent.

Geldigheid:

Het consent wordt verleend voor de duur van vier jaar, met dien verstande dat, wanneer het consent voor de eerste maal wordt verleend, het consent voor de duur van twee jaar wordt verleend.

Het consent geldt voor de gemeente die het consent heeft aangevraagd alsmede – indien van toepassing – in de door het breed moderamen van de classicale vergadering aangegeven gemeenten in de classis.

Beëindiging van de bevoegdheid

Het consent vervalt tussentijds

- bij beëindiging van werkzaamheden als het consent met het oog op die werkzaamheden aan een in een gemeente werkzame kerkelijk werker is verleend;
- als aan de kleine synode is gebleken dat betrokkene zich niet houdt aan de voorwaarden waaronder de bevoegdheid is verleend;
- bij toepassing van een middel van kerkelijke tucht als bedoeld in ord. 10-9-7 sub b. c en d;
- als de kleine synode – wegens dringende redenen – tot het oordeel komt dat het voortduren van de bevoegdheid in strijd is met het belang der kerk.

Verlenging

Bij verlenging aansluitend aan de eerdere verlen(g)ing wordt dezelfde procedure gevolgd (met inbegrip van het opnieuw inzenden van de vereiste stukken), behoudens het afleggen van de belofte, aangezien deze geacht wordt tevens te gelden voor de periode van verlenging.

NB.

Sacramentsbevoegdheid kan slechts (door het breed moderamen van de classicale vergadering, op advies van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken, aan kerkelijk werkers met preekconsent worden toegekend als de betreffende gemeente in bijzondere omstandigheden verkeert.

Zie Generale regeling kerkelijk werkers (m.n. artikel 7) en ordinantie 3-12-11.

Voor kerkelijk werkers die werkzaam zijn in een instelling wordt in dit verband ook verwezen naar ordinantie 3-13-5.

Een kerkelijk werker wordt in de bediening gesteld (in bepaalde gevallen) of benoemd in de gemeente. In het laatste geval wordt hij/zij in de regel verkozen tot ouderling of diaken met een bepaalde opdracht en is hij/zij boventallig lid van de kerkenraad.

Zie eveneens Generale regeling kerkelijk werkers en ordinantie 3, artikel 12 t/m 14.

4. Preekconsent voor kerkelijk werkers die werkzaam zijn in een instelling

Toelichting op bedoelde categorie

Het gaat hier om kerkelijk werkers die met een bijzondere opdracht van een kerkenraad of classicale vergadering werkzaam zijn in een instelling.

Aan hen kan preekconsent worden verleend indien

- zij een aanvullende homiletische en liturgische vorming hebben ontvangen en
- aan de kleine synode is gebleken dat zulks noodzakelijk is om te voorzien in het – op een voor de desbetreffende instelling adequate wijze – voorgaan in de kerkdiensten in de instelling.

Relevante kerkordelijke bepalingen

Ordinantie 5-5-2 en artikel 1-3 (algemene bepalingen) en artikel 7 van de generale regeling preekconsent.

Indienen van de aanvraag

- door de betrokken kerkenraad op verzoek van de instelling;
 - bij de scriba van de classicale vergadering in de classis waartoe de gemeente behoort
- of
- door de betrokken classicale vergadering op verzoek van de instelling, gehoord de kerkenraad van de gemeente waarin betrokkene als geestelijk verzorger werkzaam is;
 - bij de scriba van de kleine synode.

Meesturen

- de reden waarom het preekconsent noodzakelijk is om te voorzien in het – voor de desbetreffende instelling adequate wijze – voorgaan in de kerkdiensten in de instelling
- een verklaring over belijdenis en wandel van betrokkene, afgegeven door de kerkenraad van de gemeente, tot welke de betrokkene als belijdend lid behoort;
- een preek van betrokkene over een zelf gekozen Schriftgedeelte, met een orde van de dienst (waarin zo mogelijk de volledige tekst van de gebeden is opgenomen) en de daarbij gekozen Schriftlezing(en) en liederen;
- (bij een eerste aanvraag) een CV van betrokkene;
- een mededeling over de eventuele geldigheid van het consent in andere gemeenten in de classis, dan de gemeente waarin betrokkene is aangesteld.

Behandeling

Indien het verzoek van een kerkenraad afkomstig is:

Het breed moderamen van de classicale vergadering vergewist zich ervan

- dat betrokkene is ingeschreven in het register van kerkelijk werkers;
- dat betrokkene een aanvullende homiletische en liturgische vorming heeft ontvangen;
- dat de betrokken instelling een verzoek heeft ingediend bij de kerkenraad;
- dat er geen andere mogelijkheid is om op adequate wijze in de kerkdiensten in de desbetreffende instelling te voorzien;
- dat betrokkene – naar het aanvankelijk oordeel van dit breed moderamen – voldoende bekwaamheid heeft om de kerkdiensten in de desbetreffende instelling te leiden;
- dat er binnen de classis kan worden voorzien in een vorm van supervisie door een predikant dan wel een andere vorm van begeleiding van betrokkene.

Indien naar het oordeel van het breed moderamen aan genoemde eisen wordt voldaan, zendt dit moderamen de aanvraag, vergezeld van zijn advies, toe aan de scriba van de kleine synode.

Indien het verzoek van een breed moderamen van de classicale vergadering afkomstig is:

De door de kleine synode ingestelde commissie vergewist zich ervan

- dat betrokkene is ingeschreven in het register van kerkelijk werkers;
- dat betrokkene een aanvullende homiletische en liturgische vorming heeft ontvangen;
- dat de betrokken instelling een verzoek heeft ingediend bij de classicale vergadering;
- dat de kerkenraad van de betrokken gemeente is gehoord;
- dat er geen andere mogelijkheid is om op adequate wijze in de kerkdiensten in de desbetreffende instelling te voorzien;
- dat er binnen de classis kan worden voorzien in een vorm van supervisie door een predikant dan wel een andere vorm van begeleiding van betrokkene.

Besluitvorming door kleine synode

Een besluit om dit preekconsent te verlenen wordt door de kleine synode eerst genomen, nadat de Commissie Preekconsenten een onderzoek heeft ingesteld naar de bekwaamheid van betrokkene en aan de kleine synode advies heeft uitgebracht. Daarbij kan de commissie bepalen dat voorafgaande aan (een besluit over) de verlening van een consent een aanvullende opleiding nodig is. Zij stelt in dat geval de inhoud en omvang van een studieopdracht vast.

Bij een eerste aanvraag wordt een gesprek met betrokkene gevoerd; bij verlenging als de commissie daartoe aanleiding ziet

De uitreiking vindt (namens de kleine synode) plaats door het breed moderamen van de classicale vergadering van de gemeente waar betrokkene werkzaam is.

Bij de uitreiking wordt door betrokkene de belofte afgelegd en ondertekend, zoals bedoeld in art. 1-7 van de generale regeling preekconsent.

Geldigheid

Het consent wordt voor de duur van de aanstelling tot een maximum van vier jaar verleend, met dien verstande dat, wanneer het consent voor de eerste maal wordt verleend, het consent voor de duur van twee jaar wordt verleend.

Het consent geldt uitsluitend voor de instelling, waar betrokkene als geestelijk verzorger werkzaam is.

Beëindiging van de bevoegdheid

Het consent vervalt tussentijds

- als aan de kleine synode is gebleken dat betrokkene zich niet houdt aan de voorwaarden waaronder de bevoegdheid is verleend;
- bij toepassing van een middel van kerkelijke tucht als bedoeld in ord. 10-9-7 sub b. c en d;
- als de kleine synode – wegens dringende redenen – tot het oordeel komt dat het voortduren van de bevoegdheid in strijd is met het belang der kerk.

Verlenging

Bij verlenging aansluitend aan de eerdere verlen(g)ing wordt dezelfde de procedure gevolgd (met inbegrip van het opnieuw indienen van de vereiste stukken), behoudens het afleggen van de belofte, aangezien deze geacht wordt tevens te gelden voor de periode van verlenging.

NB.

Sacramentsbevoegdheid kan slechts door het breed moderamen van de classicale vergadering, op advies van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken, worden toegekend.

Zie Generale regeling kerkelijk werkers (i.c. artikel 7) en ordinantie 3-12-11.

Voor kerkelijk werkers die werkzaam zijn in een instelling wordt in dit verband ook verwezen naar ordinantie 3-13-5.

5. Overgangsbepalingen

Toelichting

Een preekconsent kan ook worden verleend aan degenen

- die op 30 april 2004 een preekconsent hadden in de NHK, de GKN of de ELK;
- die volgens de bepalingen van de generale regeling van de (nieuwe) kerkorde geen preekconsent meer kunnen verkrijgen;
- van wie de geldigheidsduur van de desbetreffende preekconsent is verstreken.

Relevante kerkordelijke bepalingen

Ordinantie 5-5-2 (Kerkorde) en artikel 1-3 (algemene bepalingen) en overgangsbepalingen van de generale regeling preekconsent (Generale Regelingen, behorend bij de Kerkorde).

Indienen van de aanvraag

- door het breed moderamen van een classicale vergadering (op verzoek van betrokkene);
- bij de scriba van de kleine synode.

Meesturen

- een verklaring over belijdenis en wandel, afgegeven door de kerkenraad van de gemeente, tot welke de betrokkene als belijdend lid behoort (door betrokkene te leveren);
- een preek over een door betrokkene gekozen Schriftgedeelte, met een orde van de dienst (waarin zo mogelijk de volledige tekst van de gebeden is opgenomen) en de daarbij gekozen Schriftlezing(en) en liederen (door betrokkene te leveren);
- informatie (van het breed moderamen van de classicale vergadering) m.b.t.
 - * de wijze waarop binnen de classis kan worden voorzien in een vorm van supervisie door een predikant dan wel een andere vorm van begeleiding van betrokkene

- * de reden waarom de verlenging van het consent in het belang is van de kerk.

Behandeling

Een besluit om dit preekconsent te verlengen wordt door de kleine synode eerst genomen, nadat de Commissie Preekconsenten een onderzoek heeft ingesteld naar de bekwaamheid van betrokkene en aan de kleine synode advies heeft uitgebracht. Daarbij kan de commissie bepalen dat voorafgaande aan (een besluit over) de verlenging van een consent een aanvullende opleiding nodig is. Zij stelt in dat geval de inhoud en omvang van een studieopdracht vast. Tevens toetst de commissie of het verlengen van een preekconsent in het belang van de kerk is.

Geldigheid

Het consent wordt verleend voor een tijdvak van ten hoogste vier jaar.

Het consent geldt voor de gemeente(n), die door de kleine synode, gehoord het breed moderamen van de classicale vergadering, zijn aangegeven.

In de overgangsbepalingen wordt uitgegaan van een op 1 mei 2004 bestaande situatie die kan worden voortgezet als de kerkorde in de nieuwe regelgeving geen mogelijkheden biedt. Derhalve laten de overgangsbepalingen niet toe dat de voorwaarden waaronder het preekconsent destijds werd verleend (t.a.v. geldigheidsgebied e.d.) worden gewijzigd.

Beëindiging van de bevoegdheid

Het consent vervalt tussentijds

- als aan de kleine synode is gebleken dat betrokkene zich niet houdt aan de voorwaarden waaronder de bevoegdheid is verleend;
- bij toepassing van een middel van kerkelijke tucht als bedoeld in ord. 10-9-7 sub b. c en d;
- als de kleine synode – wegens dringende redenen – tot het oordeel komt dat het voortduren van de bevoegdheid in strijd is met het belang der kerk.

Verlenging

Bij verlenging aansluitend aan de eerdere verlen(g)ing wordt dezelfde procedure gevolgd (met inbegrip van het opnieuw indienen van de vereiste stukken), behoudens het afleggen van de in de generale regeling opgenomen belofte, aangezien deze geacht wordt te gelden voor de periode van verlenging.